

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > בלבבי ה_עמוד קנג_חומרות

בלבבי ה_עמוד קנג_חומרות

מאמר יט חומרות - שורשם וצורתם

כתב המס"י בהקדמתו ז"ל ל"האהבה - שיהיה נקבע בלב האדם אהבה אליו ית' עד שתתעורר נפשו לעשות נחת רוח לפניו. כמו שלבו מתעורר לעשות נחת רוח לאביו ולאמו".

ב' מינים של חומרות - ושורשם

מושרש הדבר בקרב בני התורה של זמנינו להרבות בחומרות ודקדוקים. יש בדבר זה ב' חלקים: א. חומרו ששורשם נובע מכך שאילו לא יחמיר שמא יעבור על איסור גמור. ב. חומרות ששורשם נובע לחוש למ"ד שלא נפסק הלכה כמותו כגון שהוא דעת יחידאי וכד'.

ב' חלקים אלו חלוקים מאד בשורשם בסיבה מדוע על האדם לעשותם. החלק הראשון שענינו חומרא שמא יעבור על איסור גמור, נובע ממידת היראה שמא יכשל בחטא, הן משום יראת העונש והן משום יראת הרוממות (ולפעמים שורשו מאהבה). אולם החלק השני של החומרות, שענינו לחוש לדבר שאינו נפסק להלכה, באופן זה אין היראה יכולה לגרום לאדם להחמיר בזה, מכיון שבודאי אם ינהג לקולא אין בי"ד של מעלה יענישו אותו על כך מכיון שנהג כדיון. א"כ מהי הסיבה לקיים חומרות אלו? סיבת הדבר - אהבה ה' ית'.

ביאור הדברים. כתב המס"י (לקמן פי"ח) ז"ל ל"והנה כמקרה הזה יקרה למי שאוהב את בוראו ג"כ אהבה נאמנת, כי גם הוא מסוג האוהבים, ותהינה לו המצוות אשר צווים גלוי ומפורסם לגילוי דעת לבד. לדעת שאל הענין ההוא נוטה רצונו וחפצו ית"ש. ואז לא יאמר די לי במה שאמור בפרוש! או אפסור עצמי במה שמטל עלי, על כל פנים! אלא אדרבא יאמר: כיון שכבר מצאתי, ראיתי שחפצו ית"ש נוטה לזה, יהיה לי לעינים להרבות בזה הענין ולהרחיב אותו בכל הצדדין שאוכל לדון שרצונו ית' חפץ בו!"

נמצא בכל חומרא שעומדת בפני האדם, האדם צריך לבדוק מה שורש והמקור של החומרא. אם מקורו מחשש של איסור, בודאי יש מקום להחמיר (במיוחד מי ששורשו במידת היראה, שזה חלקו בעמלו לחוש ולירא. משא"כ מי ששורשו במידת האהבה, באופן טבעי נוטה יותר להקל, בבחינת סוד ההתפשטות). אולם אם מקור החומרא הוא מהסוג של המס"י הנ"ל, בחינה שאין איסור כלל אלא להחמיר מצד מידת חסידות, באופן זה אין משפט הדברים נקבע לפי "שכלו" של האדם, אלא לפי "לבו", מכיון ששורש חומרא זו הוא ממידת חסידות, מידת האהבה, אין האהבה נמצאת בשכל אלא בלב.

צריך בדיקה בכל חומרא שרוצה לנהוג בה

אין לו לאדם לקיים החומרות שהם למעלה ממדרגתו. רק אם "לבו" טהר ומורגש בו אהבת ה', ראוי לו לקחת חומרות אלו לפי מידת אהבתו אליו ית', ומעט מעט יותר, שע"ז יקנה את מדרגת האהבה שעדיין לא השיגה. אולם לקיים חומרות שה"לב" רחוק מהם, אין בזה שום ענין.

• [בלבבי משכן אבנה - ח"ה] 1]

Source: <http://bilvavi.net/shiur/קנגחומרות-בלבבי-העמוד>

Links

[1] <http://bilvavi.net/bilvavi.hey>